

aan de hand?
onvervalscht
rel is gek.
us te spotten,
booze mystiek
t de bedoeling
stelijke studie
van den zwij-
op die wijze

resultaat zou
Dat was geen
e geschiedenis

it steeds nieu-
loor de kracht
ngen wil grij-
uit op irratio-
ergste verlei-
mystiek.
gelezen, onze
trotsche rede
gezien raffi-
nken wil doen

n existentieele
de en telkens
oordenrijkdom
die den schijn
en diepe dín-
je bij paaltje
waarlijk troost
el niets werd
heid niet dan

rdt in werke-
deneeren. Het
ron, die een
den uitgiel.
euw een echt
n der historie
honderd blad-
omtrent dui-
rassende con-
r wordt naar-
th heeft vele
ken, dat God
iarde eigenlijk
t er goed op

in, ik ding er
God elken dag
ndat Hij Zich
ard, bij welks
kunnen leeren
— en dat is
? — die ziet
dانا — want
speelt — niet
einen 16:18:
ezus Christus
en prijzen de

voudigen, van
bewaart. Dat
g niet alleen
k weet te roe-
Christus onzen

rijzen.

zijn onmacht
hoe meer hij
hij zekerder
et „groot ge-

ap en kunst
gekomen tot
n weg vinden

am. Maar er
letten, n.l. op
Heeren kerk
daarvan nog

hellbede, uw
MARNIX.

UW

oote politiek".

enken aan een
f. Van Hamel
ft geschreven.
het probleem
te belangrijke
e volken een
oeten leggen.
lat de neutra-

len niet een „oprechte, bezonken meening" mogen
uiten over wat hun goed of niet goed dunkt te zijn.
Daaraan het zwijgen op te leggen — en nu citeer ik
prof. Van Hamel letterlijk —

of er om heen te praten, is geen neutraliteit, doch im-
moraliteit! Er zijn er in ons eigen midden genoeg, die
daartegen zoeken bang te maken, — doch zij hebben
het bij het verkeerde eind. En in zeer groote mate is
de gezegde innerlijke onzekerheid van zulk een bang-
heid schuld.

Noemen wij de dingen bij den naam. Er gebeuren in
deze dagen zulke verschrikkelijheden, dat het tegen-
natuurlijk ware, te doen alsof ze den neutralen niet
aangaat. Het zou verkeerd zijn, wanneer in een land
als het onze, niet oprechtelijk, zonder prikkeling beleden
werd, hoe daarover wordt gedacht. Er heerchen onder
ons Nederlanders immers algemeen ontsteltenis — en
afkeer over de strijdmethoden van bandeloos en niets
ontziend geweld, tegen weerloze offers. Onze ziel blijft
in verzet tegen het grenzeloze lijden van verdrukking
en vervolging, onvrjheid en verjaging, dat in allerlei
gebieden stelselmatig over tienduizenden en tienduizen-
den wordt gebracht.

We kunnen in ernst geen innerlijke voldoening heb-
ben met de verachting voor waarheid en betrouwbaar
recht met, veroveringslust en machtsvertoon, zonder
rechtvaardiging, ten toon gespreid. En het gebod stijgt
hier te lande volmondig omhoog, dat de wereld van
deze euvels moge worden verlost.

Dit alles kan des te klemmender worden gezegd wan-
neer men beseft, dat het zich niet tegen bepaalde men-
schen of menschenwerk richt. Ik voor mij ben tot de
slotsom gekomen, voor menigken klinkt zij in onze
20ste eeuw misschien wat middeleeuwsch, maar ik ben
geheel bereid haar als modern denkend mensch nauw-
keurig en uitvoerig te verdedigen. — dat, wat op het
oogenblik over de wereld losgebroken is, niet meer het
eigenlijke werk van de betrokken personen is, maar
van den Booze en zijn demonische gezellen. Het zijn,
niet in beeldspraak maar in waarheid satanische
machten, die zich zoeken meester te maken. Alleen in
oprechten geest van verzet daartegen, zal de menscheit
ze te boven kunnen komen. De verzuiking „verlos
ons van den Booze", moet steeds weer van het hart,
gepaard aan die andere schriftuurlijke bede: dat leiders
en machthebbers met goed inzicht mogen worden ge-
zegd, opdat hun volken een gerust en stil leven mogen
leiden in alle godzaligheid en eerbareid.....

En de verdere weg naar den vrede?

Ook hiervan kan men verzekerd zijn: een eenigszins
bevestigende bevestiging van dezen wereldoorlog zal
niet worden bereikt, zoo niet naar een krachtige klaar-
heid der geesten wordt gestreefd. Dit leert ook de re-
cente, meest nuchtere en zakelijke aardsche ervaring.
Wie den internationalen loop van zaken sinds de vredes-
sluiting van 1918 van dichtbij heeft medegemaakt,
weet, dat de grondoorzaak der mislukking gelegen heeft
in een ontzaglijk gebrek aan oprechtheid. Handigheid,
intrige, misleiding, comédie bepaalden aan verschillende
kant het geestelijk pel. Over de zuiverheid van houding
gleed de wereld heen. Aan zorg, aan propaganda daar-
voor is jarenlang geheel onvoldoende gedaan. En ziet,
hoe zich dit op het eind gewroken heeft!

Ondanks alle weldoordachte schema's en plannen zal
het te zijner tijd wederom zoo gaan, wanneer niet on-
omwonden en onbetwist tusschen de volken het besef
tot uiting is gebracht en volgehouden, van wat in het
onder hen gebeurde verkeerd en uit den boeze is. Alleen
op den grondslag van onbevengden en ruiterlijk kenbaar
gemaakt besef op dit stuk, zal eenmaal, — o hoe moe-
zaam nog, — iets van houdbaren vrede tot stand kunnen
worden gebracht. Voórdien en zonder dien, behoeft men
er niet aan te denken.

Kan men een scherper oordeel vellen dan zoo?

En geldt dit woord van a—z ook niet voor van-
daag?

Alleen is voor het voorzichtig, optimisme, de ge-
temperde hoop op een werkelijken vrede nog minder
grond dan in 1940.

Men leze het volgende stuk, dat Z. in het „Gronin-
ger Kerkblad", onder het opschrift: „Het goed
figuur" publiceerde.

Wij staan nu versteld over de houding van Engeland
en Australië ten opzichte van de taak, die wij in ons
Indië op dit moment moeten verrichten. Ieder, die on-
bevooroordeeld de dingen, die gebeuren, wil zien, kan
opmerken, hoe de Indische volken met groote vreugde
onze jongens zien komen. Gansche streken waren ont-
volkt, doordat de deugnieten der z.g.n. republiek hun
terreur uitoefenden. Er was in het gebied, dat dan tot
de republiek heette te behoren, geen gezag en geen
recht. De misdaad regeerde. De z.g.n. republikeinsche
regering had geenerlei gezag, kon alleen praten en
liegen en doen alsof zij heel wat betekende.

Maar nu komt er, waar onze soldaten verschijnen,
weer orde en rust en de geplagde bevolking keert tot
den arbeid terug en is blij.

Als ooit de waan der revolutie volkomen bleek dan
was het hier.

Als ooit een overheid een duren plicht had te ver-
vullen, dan was het hier.

Als ooit een veiligheidsraad voor de wereld zich had
te verheugen, omdat waar anarchie heerste, weer
vrede werd gesticht, dan was het hier.

Maar zie — nauwelijks gaan wij bezig om orde en
recht te waarborgen, om een arme geplagde bevolking te
hulp te komen, of Engeland biedt zijn arbitrage aan
en Australië brengt de z.g.n. Indonesische zaak voor den
Veiligheidsraad en de Rus juicht dat toe, die niet wil,
dat er op den Balkan recht wordt gedaan.

Het geval moet aanstands behandeld worden. Aan
onze regering moet het halt worden toegeroepen, terwijl
het een zuiver binnenlandschen toestand betreft.

Als de Veiligheidsraad hier ons zou beletten de orde
te herstellen, zou hij alleen dienen om overal, waar
misdadige revolutionairen een terreur zouden gaan

uitoefenen, die revolutie te steunen. Hij zou een werk-
tuig worden in de handen van Moskou.

Gelukkig, dat onze afgevaardigden kloek van zich af
kunnen spreken.

Maar nu komt de vraag: wat bewoog Engeland om
ons die republiek te bezorgen? Want zoo staan de
feiten.

Wat beweegt Engeland om arbitrage aan te bieden?
Het regeeringsorgaan in Engeland heeft het geheim
verklapt.

De „Times" schreef: wat jammer, dat Nederland
onze arbitrage niet heeft aanvaard, want wat konden
wij daarin een goed figuur slaan tegenover de Aziati-
sche volken!

Daar komt de aap uit de mouw.

Engeland wil een goed figuur slaan voor de Aziati-
sche volken, en aan die bedoeling moeten wij worden
opgeofferd.

Engeland heeft dus in heel dezen handel, na de in-
eenstorting van het Japansche geweld, zich zelf wil-
len helpen ten onzen koste.

Echt democratisch. Een ruime blik — en de hand
in den zak van een ander.

Engeland uit de moeilijkheden en wij betalen met
ons Indië.

De Aziatische volken zijn de revolutionairen. Als
Soekarno en Sjahrir en de heeren in Voor-Indië.

Och, och, wat zijn de barmhartigheden der goddeloozen
wreed.

Wij zouden een goed figuur kunnen slaan, zegt de
„Times".

En dat kosteloos. Nederland en de arme Indische
bevolking zouden daarvoor moeten betalen.

En — als wij nu denken aan de reizen van den heer
Schermhorst naar de Labourregering en aan de be-
middeling van Lord Killearn, dan hebben wij zeker reden
ons met de vuist tegen het voorhoofd te slaan en van
harte uit te roepen: wij stommelingen.

Maar met Australië staat het nog erger.

Toen het groot gevaar liep door den Jap te worden
veroverd, waren wij zoo goed, onze vloot op te offeren
en ons in het avontuur van den krijg met Japan te
storten.

Toen waren wij brave jongens. Zie eens, hoe goed
Nederland zich houdt! En wij waren het schild waar-
achter Australië veilig geborgen werd. Hoe worden wij
daarvoor met groote dankbaarheid betaald!

Maar wat is de zaak in Australië? Daar regeeren
de arbeiders. Daar heeft de overheid zoo goed als niets
te zeggen.

Zij heeft het moeilijk genoeg, dat is waar.

Maar hoe nu tegenover die revolutionaire arbeiders,
die om elke kleinigheid staken, een goed figuur te
slaan?

Wel, door voor Soekarno op te komen. Door onze
zaak voor den Veiligheidsraad te brengen.

Louter eigen belang. Het „goed figuur" is hier de
verklaring van het raadsel.

Het is goed, dat de „Times" het ons nog eens weer
heeft duidelijk gemaakt, wat er in al die braafheid van
Engeland en Australië wezenlijk aan de orde is.

Wij hebben met het goed figuur van anderen niets
te maken. Laten zij daar zelf voor zorgen. Bijv. in
Palestina, in Voor-Indië en in den Stille Oceaan.

Of inzake de eigen economische moeilijkheden waar
een regeering al den dag tot de eigen menschen zeggen
moet, smeken moet: ga toch werken, want anders komen
wij om! En zij luisteren niet!

Wij kunnen niet beter doen dan rustig voort te gaan.
De waarheid zal de leugen wel achterhalen.

Ook in den Veiligheidsraad naar wij mogen hopen.
De heer Van Kleffens heeft niet ten onrechte gezegd,
dat wij onze zaakjes voor heel de wereld durven laten
zien.

Zij kunnen het licht verdragen.

Hier geldt de regel: doe wat uw plicht is, en zie
niet om.

Wij mogen elken dag wel bidden, dat onze overheid,
die zich hier gehinderd ziet door de Partij van den
Arbeid en de Communisten, haar roeping moge ver-
staan, die wij tegenover de verdrukte Indische volken
hebben te verrichten.

Was het onjuist gezien, toen een Belgisch blad den
Veiligheidsraad vergeleek bij een diender, die, nadat
hij enkele malen blij had gegeven een werkelijken
bandiet niet aan te durven, nu met veel bombarie op
den kleinen jongen afvliegt en tegenover hem zijn
kwasi-hoogheid en macht demonstreert tot spot en ver-
achting van allen, die dit minderwaardig gedoe door-
zien?
C. V.

GEREFORMEERDE KERKEN.
(Onderhoudende Artikel 31 K.O.).

Tweetal te:
Smilde, cand. C. van Kalkeren te Beverwijk en cand. J.
Kamphuis te Hilversum.

Beroepen te:
Terneuzen, cand. J. Kamphuis te Hilversum.
Blokzijl (verbeterd bericht), cand. L. Moes te Diever.
Kantens en Zwartsluis (verbeterd bericht), cand. H. van
Tongeren te Katwijk aan Zee.
Nieuwleusen, cand. J. J. v. d. Hoek te Zuidhorn.
Delfzijl en IJmuiden, A. Jagersma te Minnertsma.
Daarlerveen, bij ael., Alkmaar, Oud-Loosdrecht, Onnen,
Goos en Haren, cand. W. v. d. Lingen te De Lier.

Aangenomen naar:
Oostzaan, J. F. v. Hulst en J. F. van, te Amsterdam-Noord,
met welke gemeente de kerk van Oostzaan zich gecom-
bineerd heeft voor den dienst des Woords.

Zaandam, D. Nieuwenhuis te Zuidwolde (nad. beslissing).
Den Ham (Ov.), cand. J. J. v. d. Hoek te Zuidhorn.
Zwijndrecht, O. W. Bouwman te Breukelen.
Deventer, R. H. Bremmer te Zwolle.
Brouwershaven, F. Kouwenhoven te Kampen.

Bedankt voor:
Den Hulst en Nieuwleusen, cand. J. J. v. d. Hoek te Zuid-
horn.

Intrede te:
Noordbergum, cand. J. Kok van Hilversum; tekst Jesaja
62:1 en 2a.
Sneek, C. v. d. Waal; tekst 1 Cor. 1:7b, 8 en 9.

— CANDIDAATS-EXAMEN. Geslaagd voor het Candi-
daats-examen de heer G. A. Jansen, Geref. Pastorie Ber-
genheim.

— PROPAEDEUTISCH-EXAMEN. Geslaagd voor het
Propaedeutisch-examen de heer B. de Vos, Pallelaan 7,
Utrecht.

— „STICHTELIJK WOORD". Nogmaals verzoekt Prop.
W. Raven te Eindhoven aan de kerken hem geen uitnoo-
digingen om te spreken, te sturen. Begin volgend jaar
hoopt hij D.V. weer in de gelegenheid te zijn naar harte-
lust te „dienen".

— ADRESSEN. — IJSELMONDE. Het adres van den
Kerkeraad is thans de heer Z. van Harten, Bovenstraat 67,
IJsselmonde. Tel. R'dam 73065.

— LEMELERVELD. Ds J. P. Unger, Pastorie Geref.
Kerk, Lemelerveld is thans telefonisch te bereiken onder
No. 284 (K 6722).

— NIJEGA-OPEINDE. Adres Kerkeraad: Scriba: G. v.
de Kool, Opeinde (Sm.) A 16.

— RIJSWIJK (Z.-H.). Het telefoonnummer van Ds J.
C. Janse, Beetslaan 58, Rijswijk, is thans: 118596 's-Grav-
enhage (K 1700).

— PRAEPARATOIR EXAMEN. De classis Den Haag
heeft praep. geëxamineerd en beroepbaar verklaard den
heer W. v. d. Lingen te De Lier, Crezeelaan 22.

— De classis Den Haag heeft na coll. doctum toegelaten
Ds J. W. Verhey, pred. bij de Geref. Evang. Gemeente te
Den Haag, die met zijn gemeente is overgegaan naar de
Geref. Kerken onderhoudende Art. 31 D.K.O.

— KERINSTITUEERING HILLEGOM. Op 28 Sept.
wordt tot kerkinstitueering overgegaan en de ambten inge-
steld.

Adres scribaat: G. ten Hove, Schoollaan 84, Bennebroek.
Adres Diaconie: F. H. Lanting, Weersteinstraat 31,
Hillegom.

— ENKHUIZEN. Met ingang van 12 Oct. worden de
diensten der Geref. Kerk niet meer gehouden in de Westfr.
Méent, maar in de Doopsgezinde kerk, Venedie 17.

De diensten vangen 12 Oct. aan om 8 en 19 uur; 19 Oct.
10.30 en 16 uur; en zoo vervolgens Zondag om Zondag.

— KANTENS. Ds P. Wulffraat hoopt afscheid te nemen
van de gemeente te Kantens 19 October a.s. en intrede
te doen te Vollenhove-Cadoelen op 26 October, na beves-
tigd te zijn door Ds A. v. d. Ziel te Groningen.

— *WIJZIGINGEN EN AANVULLINGEN HANDBOEK
1947. De uitgave van de eerste wijzigings- en aanvullings-
lijst van het Handboek 1947, welke door ziekte is ver-
traagd geworden kan eind October worden tegemoet ge-
zien.

Mag ik langs deze weg alle Kerkeraden, Deputaten,
enz. verzoeken omgaand op te geven welke wijzigingen
en/of aanvullingen moeten worden opgenomen.

Ook van de Kerken welke na de uitgave van het Hand-
boek tot herinstitueering zijn gekomen, ontvang ik gaarne
de noodige gegevens.

Namens den Raad der Geref. Kerk te Groningen:

I. BOERSMA, Administr. Kerkel. Bureau,
Jacobijnerstraat 20, Telefoon 29223.

— SNEEK. 7 Sept. was niet alleen voor Sneek, maar
voor de geheele Zuid-Westhoek van Friesland een blijde
en belangrijke dag. Nog geen half-jaar na de herinstitu-
eering van de Geref. Kerk in Sneek deed Ds C. v. d. Waal
van Pingjum zijn intrede met 1 Cor. 1:7b, 8 en 9. In
den morgendienst van denzelfden dag had Ds G. Hagens
van Leeuwarden hem bevestigd met 1 Cor. 1:4, 5, 6 en 7a.
Een blijde dag voor de nog zeer kleine gemeente van
Sneek, maar ook een belangrijke dag voor het achterland
van Sneek: de Friese Zuid-Westhoek. Wie kennis neemt
van het kerkelijk leven ten Z.W. van Sneek schrijft van
de dorheid en doodheid die daar heerscht. Ook de „kerk"-
mensen zijn totaal ontzonken aan den norm van het
Woord des Heeren. Het ambt aller geloovigen ligt in het
vergeetboek, de profetische roeping en verantwoordelijk-
heid wordt niet meer beseft. Hier vindt dus de Geref.
Kerk van Sneek een groot en moeilijk werkterrein. Predi-
kant en kerkeraad hebben deze taak, hun door de Koning
der Kerk op de schouders gelegd, in Zijn kracht ter hand
genomen. Als middel wordt een Kerkbode uitgegeven, die
eens per 14 dagen verschijnt, en in groote oplage verspreid
wordt. Dat dit van de kleine kerk groote offers vraagt is
te begripen. U wilt ons hierin helpen? Stuurt dan een
bijdrage of abonneert U op onze kerkbode. (Minimum
f 2.50 per jaar). Daardoor worden wij in staat gesteld onze
oplage te vergroten. Corr. adres: A. Zwaagman, Looma-
straat 10, Giro 98826. Hopen en bidden we, dat deze arbeid
nog voor het Z.W. van Friesland tot grooten zegen moge
zijn.

— EEN „GEOPENDE DEUR" IN AMERIKA! In Con-
cordia, een kerkelijk orgaan van de Prot. Ref. Churches
in Noord-Amerika vinden wij een programma van hetgeen
Prof. Dr K. Schilder aldaar zooal te doen heeft. Onze
lezers zullen er prijs op stellen daarmede nader kennis te
maken.